

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/227/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517212197
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7517212197.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o. so sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368 proti žalovanému: A. R., H.. XX.XX.XXXX, C. F. XX, E., N. konaní o zaplatenie 1940,34 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1940,334 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 25.04.2017 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.

III. Žalobca má proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 10.5.2017, doručenou tunajšiemu súdu dňa 23.05.2017 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 1940,34 Eur spolu s príslušenstvom a trovami konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Poštová banka a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 24.04.2013 zmluvu o úvere č. 0798323113. V zmysle tejto úverovej zmluvy Poštová banka poskytla žalovanému úver vo výške 2000 eur. Súčasťou tejto zmluvy sú aj Všeobecné a Obchodné podmienky pre úver. V súlade s obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť za poskytnutý úver zaplatiť úroky pri úrokovej sadzbe 24,50 % ročne. Žalovaný sa zaviazal tento úver splatiť v 60 mesačných splátkach po 58 eur. Žalovaný svoju povinnosť riadne neplnil a úver riadne nespĺcal v stanovených lehotách, z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 16.05.2014. Následne Poštová banka na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017 postúpila pohľadávku voči žalovanému na spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, IČO 47 967 692, Bratislava, t.j. na žalobcu v danom spore. Žalobca si v tomto spore uplatňuje nezaplatenú istinu vo výške 1940,34 eur, úroky vo výške 344,05 eur, úroky vo výške 1660,58 eur, úroky zo zostatku nezaplateného istiny, t.j. zo sumy 1940,34 eur vo výške 24,50% ročne od 25.04.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1940,34 eur od 25.04.2017 do zaplatenia, poplatky vo výške 39,28 eur ako aj trovy konania.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 09.10.2018. Nedostavil sa žalobca, ktorý sa však písomne ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní a súhlasil, aby súd rozhodol v zmysle jeho podaní bez jeho

účasti. Na pojednávanie sa dostavil len žalovaný, súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu.

4. Žalovaný po zákonom poučení uviedol, že v čase podpisu úverovej zmluvy poberal plný invalidný dôchodok, no následne mu bol rozhodnutím poisťovne invalidný dôchodok znížený na polovicu, tak že poberá len sumu 214,40 eur. Žalovaný žije s manželkou v podnájme kde platia 400 eur mesačne. Manželka poberá mzdu 350 eur. Starajú sa o maloletú dcéru, ktorá navštevuje základnú školu. Žalovaný sumu nie je schopný zaplatiť jednorázovo.

Vykonaným dokazovaním bol zistený tento skutkový stav:

5. Právny predchodca žalobcu Poštová banka a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 24.04.2013 zmluvu o úvere č. 0798323113. V zmysle tejto úverovej zmluvy Poštová banka poskytla žalovanému úver vo výške 2000 eur. Súčasťou tejto zmluvy sú aj Všeobecné a Obchodné podmienky pre úver. V súlade s obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť za poskytnutý úver zaplatiť úroky pri úrokovej sadzbe 24,50 % ročne. Žalovaný sa zaviazal tento úver splatiť v 60 mesačných splátkach po 58 eur. Žalovaný svoju povinnosť riadne neplnil a úver riadne nesplácal v stanovených lehotách, z tohto dôvodu právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 16.05.2014. Následne Poštová banka na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017 postúpila pohľadávku voči žalovanému na spoločnosť BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, IČO 47 967 692, Bratislava, t.j. na žalobcu v danom spore. Žalobca si v tomto spore uplatňuje nezaplatenú istinu vo výške 1940,34 eur, úroky vo výške 344,05 eur, úroky vo výške 1660,58 eur, úroky zo zostatku nezaplatennej istiny, t.j. zo sumy 1940,34 eur vo výške 24,50% ročne od 25.04.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1940,34 eur od 25.04.2017 do zaplatenia, poplatky vo výške 39,28 eur ako aj trovy konania.

6. Zo zmluvy o úvere zo dňa 24.04.2013 vyplýva, že úver bol v sume 2000 Eur, splátka bola určená na 58 eur s tým, že počet splátok bol určený na 60 mesiacov, ročná úroková sadzba bola 24,50 %, RPMN vo výške 27,45 %, priemerná hodnota RPMN 19,53 %, celkové náklady spotrebiteľa 1448,17Eur, termín konečnej splatnosti 13.04.2018.

7. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

8. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

10. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky, upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

11. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

12. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

16. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná, alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

17. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, zneužívanie výkonu práv, rešpektovanie rovnosti účastníka občiansko-právných vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp.zn. 3Cdo 173/2003 (Zo súdnej praxe č. 62/2004) Najvyšší súd SR už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods.1 OZ treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nie len osoby vykonávajúce určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej, s prihliadnutím na všetky okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods.1 OZ nemá vlastnú priamu platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

18. Ústavný súd SR v Náleze z 28.2.1995, sp.zn. PL ÚS 10/95 (Zbierka zákonov SR, čiastka 20 č. 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhl.MS SR č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods.1 OZ, okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky (§ 658 ods.1 OZ) predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustáli, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

19. Ústavným súdom SR vyslovený názor korešponduje s témou (používanou predovšetkým právnou vedou a teóriou), že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov, napr. pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov ako aj zákonomn zákaze nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve.

20. Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky - problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou a neprípustnom resp. neprimeranom znevýhodnení založenom právnym úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

21. Pri posúdení primeranosti dojedanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavou.

22. Pokiaľ ide o úrok z úverovej istiny, súd v danom prípade zistil, že priemerná úroková sadzba z úverov v období 04/2013 (pre spotrebiteľské úvery od 1-5 rokov) bola 10,68 % ročne, no v zmluve o pôžičke je uvedená sadzba 24,50 % ročne, čo je niekoľkokrát vyššia, než bola obvyklá úroková miera. Tieto ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zavazujú spotrebiteľa nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie a podľa názoru súdu sa priečia dobrým mravom.

23. Žalobcom požadované vysoké úroky sú podľa názoru súd v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto je zmluva v tejto časti neplatná v zmysle § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka a žalobcovi vznikol len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Takéto stanovisko potvrdil aj Krajský súd v Košiciach rozhodnutím sp. zn.: 9Co/55/2018.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2000 Eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný, podľa žalobcom doloženého výpisu zaplatil sumu 59,66 Eur, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1940,34 Eur (2000 - 59,66). Čo sa týka nárokov nad túto čiastku, súd tieto nároky zamietol, keďže vyplývali z neplatne uzavretej zmluvy.

25. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

26. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Podľa § 10c nariadenia vlády č.87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

29. Nakoľko bol žalovaný v omeškaní s plnením, súd ho zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 25.04.2017 do zaplatenia.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 3 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.